

GUÍA PER LA CASSERA, PREPARACIÓ Y CONSERVACIÓ DELS LEPIDÓPTERS

PER

D. SALVADOR MALUQUER Y NICOLAU

CAPÍTOL IV

CASSERA DE PAPELLONAS

1. *Diurnas*.—2. *Crepusculars y Nocturnas*.—A. *Cassera á la Miellèe*.—B. *Cassera ab pomas y eter nítrós*.—C. *Cassa á la llanterna*.—D. *Cassera per medi de trampas*.

1.—Deya l' eminent naturalista francés Mr. Berce, que son indispensables al cassador de papellonas una porció de nocions diverses. En primer lloch la coneixensa exacta de las costums d' aquestos insectes, la de las épocas en que apareixen, la dels terrers y de las plantas que tal ó qual especie afeciona particularment; les hores del jorn en que 's mostra ab preferencia; l' influencia exercida, sia per l' exposició de la localitat, sia pe'ls agents atmosférichs; mil causas, en un mot, qual reunió forma la teoria completa del cassador.

L' agafa-papallonas es l' eina mes apropiada per agafar les Diurnas. Quan una d' aquestas está parada á terra, es precís acostarsi poch á poch, amagantli l' ombra del agafa-papallonas, y quan ja es á tret, ab un moviment rápit y sech se li posa l' aparell al damunt: desseguida s' alsa la bossa, sense múurer el cercle de terra, y l' insecte se 'n puja fins al fons, y aleshores se mata per sobre la glassa ab las pinsas descritas avans. Si está parat en una flor, s' imprimeix al filet un rápit moviment de dreta á esquerra y després mitja volta de baix á dalt, ab lo qual se tanca la boca d' aquell impossibilitant la fugida al insecte. Lo mateix se fa quan aquestos se cassan al vol.

Els *Papilio* volan pe'ls herms y camps soleyats; las *Pieris* en els jardins, camps y pradas; las *Nymphalides* acostuman á sortir d' entre 'ls arbres de 8 á 11 del matí y de

3 á 5 de la tarde; volan entre 'ls cims més alts, pro solen baixar y posarse en els fems del bestiar y en els llochs en que hi ha humitat. Si un no las agafa el primer cop, no cal que pensi en perseguirlas, puig fugirían sense tornar, mentres que si un resta tranquil, es casi segur de que no trigarán á revindrer.

En els clars dels boscos poblats de gramíneas, volan arran de terra á primers d' Abril l' inquiet *Thestor Ballus*, el *Polyommatus Phleas*, y varias *Lycæna*; las *Argynnis* y *Melithæa*, se trovan en els boscos frescals, y els herms rocosos y sechs son els llochs preferits dels *Satyrus*. Las interessants *Erebia*, dehuen buscarse en els boscos de las regions pirenaica y del Montseny, mes amunt de mil metres, sovint junt ab els *Parnassius*, encare que may n' havém trovat cap al Montseny d' aquestos darrers.

2.—Las Heteróceras (Crepusculars y Nocturnas) volan generalment, com son nom vulgar indica, durant los crepúscols ó en las altas horas de la nit, butzinant al voltant de las flors de las loniceras, vainillas, gessemins y alóchs que s' enraman per las tancas dels nostres jardins ó pe'ls marges de nostras torrenteras.

Altres visitan els arbres qual fruyt, es assahonat y aromátich, els albercoquers y pruneras principalment, y fins las parras y ceps quan els raims son madurs.

Per buscar las papellonas nocturnas se saxeijan las branques dels arbres y matas, entre qual fullám s' amagan de la claror del día, y al tractar de fugir, com que generalment son vol no es gayre sostingut á las hores de sol, poden seguirse facilmente ab la vista y agafarlas al vol ó be quan ja están paradas entre l' herba ó en las ramas d' una altre mata.

N' hi há que de día están quietas, arrapadas als tronchs dels arbres, especialment romers y pins. En aquet cas molts las cassan ab una eyna anomenada pe'ls francesos *maillet*, feta d' un mánech de 30 á 40 cm., que, en los dos tersos de sa llargada porta enrotllada una planxa de plom que pesa un kilo, envollada per una capa de suro: al damunt d' aquesta una de cuyro groixut sólidament cusit; ab dit *maillet* se dóna un cop

sech á la soca del arbre á l' alsada de la ma, y las papellonas, orugas y altres insectes cahuen en el llansol ó parassol que per endavant s' ha extés á sota.

Malgrat á estar recubert el plom de suro y de cuyro destinats á esmortuir la violencia y duresa del cop, arriba molt sovint que ab l' us del *maillet* se fan greus feridas á l' escorsa del arbre, per lo que no es prudent ferlo servir en arbres massa tendres.

(Continuará)

NOTAS BIBLIOGRÁFICAS

Noticia de lo publicat referent á Historia Natural Catalana.

BOTÁNICA

—*Especies españolas del género «Adenostyles» Cass.*, per D. M. Rivas Mateos. (Bol. Soc. Esp. Hist. Nat., 1903).—Baix aquest epigrafe, publica 'l Sr. Rivas una nota critica sobre tres especies citadas á Catalunya: la *A. albifrons* Rehb., en el Pirineu; la *A. pyrenaica* Lge. (var. *viridifrons* Costa, de la *A. albifrons* Rehb.), en las valls de Núria y d' Arán; y la *A. alpina* B. A. F., del Pirineu.

—*Polimorfismo del «Medicago littoralis» Rohde*, per D. M. Rivas Mateos. (Bol. Soc. Esp. Hist. Nat., 1903).—Manifesta que durant l' estíu recullí en abundancia aquesta Papilionácea en la desembocadura del Llobregat, plá de la Marina, y montanya de Montjuich, havent observat que al revés d' altrás especies, en aquesta prenen tant mes desenrotllo 'ls órgans defensius, quant més separada está dels arenals marítims, alcançant el máximium en el terciari de Montjuich.

—*Ligeras notas de un paseo por Montserrat*, per D. Ricardo J. Górriz. (Bol. Soc. Arag. Cienc. Nat., 1903).—Després de ressenyar algunas excursions per la montanya, enumera unas 80 plantas recullidas el 4 de Juny. A continuació hi va una nota de D. Carles Pau sobre la *Veronica Teucrium* L., var. *prostrata* Costa; *Thalictrum pubescens* Schleich.; y *Th. mediterraneum* Jord. totes de Montserrat.

—*Plantas citadas en Montserrat, de existencia dudosa*, por D. Juan